

UČITEĽSTVO PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – TÉZY NA ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY

Didaktika slovenského jazyka a literatúry

1. Charakterizujte pojmy gramotnosť a pregramotnosť a vzťah týchto pojmov k jazykovo-literárnemu vzdelávaniu. Porovnajte tradičné a inovatívne ponímanie gramotnosti.
2. Charakterizujte základné postupy didaktiky čítania v 1. ročníku primárneho vzdelávania.
3. Charakterizujte základné postupy didaktiky písania v 1. ročníku primárneho vzdelávania.
4. Popíšte rozdiely v didaktickom spracovaní šlabikárov v súčasnosti používaných na Slovensku.
5. Na príklade vybraného tematického celku z učebnice slovenského jazyka popíšte základné štruktúrne komponenty textu učebnice. Uveďte základné didaktické rozdiely v spracovaní čítanky a učebnice slovenského jazyka.
6. Popíšte špecifiká a didaktické zásady vyučovania podstatných mien v primárnom vzdelávaní, (pre praktickú demonštráciu využite učebnicu).
7. Popíšte špecifiká a didaktické zásady vyučovania prídavných mien v primárnom vzdelávaní (pre praktickú ukážku využite učebnicu).
8. Popíšte špecifiká a didaktické zásady vyučovania slovík v primárnom vzdelávaní (pre praktickú ukážku využite učebnicu).
9. Charakterizujte neohybné slovné druhy a uveďte základné didaktické zásady ich vyučovania v primárnom vzdelávaní.
10. Popíšte špecifiká a didaktické zásady vyučovania vybraných slov v primárnom vzdelávaní (pre praktickú ukážku využite učebnicu).
11. Popíšte klasifikáciu jazykových úloh. Charakterizujte diktát ako typ jazykovej úlohy, odlišite jednotlivé typy diktátov.
12. Uveďte základné suprasegmentálne javy. Definujte pojem spodobovanie, rozdeľte hlásky podľa znelosti, vymenujte časti učiva o spodobovaní, uveďte praktickú ukážku na rôzne druhy spodobovania.
13. Popíšte typy úloh na rozvoj slovnej zásoby.
14. Popíšte obsah a hlavné didaktické zásady vyučovania syntaxe v primárnom vzdelávaní.
15. Popíšte základné typy úloh na rozvoj slovnej zásoby v primárnom vzdelávaní. Uveďte praktické príklady úloh.
16. Popíšte fázy slohotvornej činnosti. Charakterizujte pojmy osnova, obrázková osnova, koncept. Uveďte metodické pokyny pri práci s obrázkovou a písomnou osnovou.
17. Charakterizujte informačný slohový postup a jeho základné znaky. Vymenujte útvary informačného slohového postupu, ktoré sa nachádzajú vo vzdelávacom štandarde pre primárne vzdelávanie. Uveďte príklady výkonových štandardov súvisiacich s týmito útvarmi.

18. Charakterizujte rozprávací slohový postup a jeho základné znaky. Vymenujte útvary rozprávacieho slohového postupu, ktoré sa nachádzajú vo vzdelávacom štandarde pre primárne vzdelávanie. Uveďte príklady výkonových štandardov súvisiacich s týmito útvarmi.
19. Popíšte ciele vyučovania literárnej výchovy v primárnom vzdelávaní. Podrobnejšie charakterizujte pojmy umelecká literatúra, poézia, próza. Uveďte ich základné rozdiely, žánrové typy vhodné pre detského čitateľa (rozprávka, báseň, riekanka, ľudová slovesnosť, autorská rozprávka) a diferencie medzi nimi. Uveďte konkrétne príklady diel.
20. Popíšte metódy literárnej výchovy. Bližšie charakterizujte metódu čítania. Uveďte základné rozdiely medzi čítaním a čítaním s porozumením. Uveďte didaktické odporúčania pre rozvoj čítania s porozumením.

GAVORA, P. 1999. *Ako rozvíjať porozumenie textu u žiaka*. Bratislava : Enigma. 1999. ISBN 978-80-891-3257-7.

OBERT, O. 2001. *Detská literatúra a čitateľský rozvoj dieťaťa*. Nitra : Aspekt 2001. ISBN 80-88894-07-7

PUPALA, B., ZÁPOTOČNÁ, O. 2001. *Vzdelávanie ako formovanie kultúrnej gramotnosti*. In KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. et al. *Předškolní a primární pedagogika / Predškolská a elementárna pedagogika*. Praha : Portál. ISBN 80-7178-585-7, s. 266 - 267.

RUSŇÁK, R. 2009. *Svetová literatúra pre deti v didaktickej komunikácii*. Prešov: UNIPO 2009. ISBN 978-80-555-0071-3.

TOMAN, J. 1992. *Vybrané kapitoly z teorie dětské literatury*. České Budějovice: Jihočeská univerzita 1992.

ZÁPOTOČNÁ, O. 2001. *Rozvoj počiatočnej literárnej gramotnosti*. In KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. et al. *Předškolní a primární pedagogika / Predškolská a elementárna pedagogika*. Praha : Portál, ISBN 80-7178-585-7, s. 271 - 305.

Štátny vzdelávací program.

Obsahový štandard zo slovenského jazyka a literatúry.

Učebnice slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie.

Bratislava, 14.02.2018

Schválil: prof. Mária Kožuchová, CSc.
Garant štúdia